

Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmine

Isikut tõendavate dokumentide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3¹ pealkirjas, lõigetes 1–3 ning lõike 5 esimeses ja teises lauses, § 4¹ tekstis, § 9⁵ lõigetes 1 ja 2, § 11⁴ lõikes 6, § 11⁶ lõikes 10, § 12¹ lõikes 9, § 15² lõigetes 2 ja 6 ning § 20¹⁵ lõikes 2 asendatakse sõnad „isikut tõendav dokument“ sõnaga „dokument“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 3¹ lõikest 3, § 20⁶ pealkirjast ning § 20⁷ pealkirjast, lõike 3 sissejuhata vast lauseosast ning lõigetest 4 ja 5 jäetakse välja sõnad „, kehtivuse peatamise“;

3) paragrahvi 5 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Eestis elaval Eesti kodanikul peab olema kehtiv isikutunnistus või Eesti kodaniku pass.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti ei pea olema Eestis elaval alla 15-aastasel Eesti kodanikul.“;

4) seaduse 3. peatüki pealkirjast jäetakse välja sõnad „sertifikaadi kehtivuse peatamine ja taastamine ning“;

5) paragrahvi 9¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui isiku ees- või perekonnanimi ületab 30 tähemärki, kantakse see dokumenti nii, et nime lõpust jäetakse kirjutamata tähed, mis andmeväljale ei mahu.“;

6) paragrahvi 9¹ lõikest 3 jäetakse välja sõnad „ning kanne kinnitatakse pitsatiga“;

7) paragrahvi 9² täiendatakse lõigete 6¹–6³ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Kui isik taotleb esimest korda Eesti kodaniku dokumenti ning Politsei- ja Piirivalveametil tekib põhjendatud kahtlus, kas välisriigis väljaantud Eesti kodakondsust tõendav dokument on ehtne või kas selle alusandmed on õiged, võib Politsei- ja Piirivalveamet:

1) nõuda isikult Eesti kodakondsuse tõendamiseks tasulist DNA-ekspertiisi kohtuekspertiisi seaduse § 11 lõike 5 alusel kehtestatud korras;

2) töödelda käesoleva lõike punktis 1 nimetatud DNA-ekspertiisi andmeid.

(6²) Käesoleva paragrahvi lõike 6¹ punktis 1 nimetatud DNA-ekspertiisi tellib ja kulud kannab isik.

(6³) Politsei- ja Piirivalveametil on õigus:

1) edastada Eesti Kohtuekspertiisi Instituudile käesoleva paragrahvi lõike 6¹ punktis 1 nimetatud DNA-ekspertiisiga seotud isiku ees- ja perekonnanime ning isikukoodi või selle puudumise korral sünniaja;

2) saada Eesti Kohtuekspertiisi Instituudilt käesoleva paragrahvi lõike 6¹ punktis 1 nimetatud DNA-ekspertiisi andmeid.“;

8) paragrahvi 9² täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Haldusorgan võib kasutada dokumendi taotluses esitatud kontaktandmeid, et saata isikule käesolevas seaduses sätestatud menetluse või selles väljaantud dokumendi kohta teavituse.“;

9) paragrahvi 9² lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Haldusorgan võib edastada käesoleva seaduse alusel kogutud isikuandmeid kolmandale isikule selleks, et selgitada välja ja kontrollida dokumendi väljaandmise või kehtetuks tunnistamise menetluses, sertifikaadi kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise menetluses või e-residendi digitaalse isikutunnistuse kasutamise üle järelevalve menetluses tähtsust omavaid asjaolusid. Kolmas isik võib töödelda talle edastatud isikuandmeid üksnes selleks, et selgitada välja menetluses tähtsust omavaid asjaolusid.“;

10) paragrahvi 9² lõike 8 esimesest lausest ja lõike 9 esimesest lausest jäetakse välja sõnad „kehtivuse peatamise või“;

11) paragrahvi 9² täiendatakse lõigetega 8¹–8³ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Politsei- ja Piirivalveamet võib edastada Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse päringu peale e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmise menetluses kogutud ning e-residendi digitaalse isikutunnistuse kohta järgmisi andmeid:

- 1) e-residendi ees- ja perekonnanimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, sugu, kodakondsus ning kontaktandmed;
- 2) e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljastamise koht, väljaandmise aeg ja kehtivusaeg;
- 3) e-residendi digitaalse isikutunnistuse taotlemise eesmärk ja plaanitava tegevuse kirjeldus ning taotlemise põhjendus.

(8²) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus võib töödelda käesoleva paragrahvi lõikes 8¹ nimetatud andmeid selleks, et:

- 1) seirata riske, mis takistavad või mõjutavad muul viisil negatiivselt käesoleva seaduse § 20⁵ lõikes 2 nimetatud eesmärgi saavutamist;
- 2) pakkuda vajaduse korral e-residendile käesoleva seaduse § 20⁵ lõikes 2 nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikke personaliseeritud teenuseid.

(8³) Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 8¹ nimetatud andmeid kuni viis aastat e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmisest arvates või kuni e-residendi digitaalse isikutunnistuse kehtetuks tunnistamiseni.“;

12) paragrahvi 9² lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Haldusorgan võib koguda dokumendi väljaandmise või kehtetuks tunnistamise menetluses, sertifikaadi kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise menetluses või e-residendi digitaalse isikutunnistuse kasutamise üle järelevalve menetluses tähtsust omavaid võivate asjaolude kohta andmeid andmekogust, teiselt avalik-õiguslikke ülesandeid täitvalt asutuselt ja isikult ning eraõiguslikult isikult. Nimetatud asutused ja isikud peavad need andmed haldusorganile edastama ja haldusorgan võib neid andmeid töödelda.“;

13) paragrahv 9⁵ tunnistatakse kehtetuks;

14) paragrahvi 11² lõiked 5 ja 6 tunnistatakse kehtetuks;

15) paragrahvi 11³ lõikes 3 ja § 12² lõikes 2 asendatakse sõnad „vangla direktori volitatud vanglatöötaja“ sõnadega „kinnipidamisasutuse volitatud ametnik või töötaja“ vastavas käändes;

16) paragrahvi 11⁵ lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

17) paragrahvi 11⁵ lõikes 3 asendatakse tekstiosa „lõigetes 1 ja 2“ tekstiosaga „lõikes 1“;

18) paragrahvi 11⁵ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kinnipidamisasutuse volitatud ametnik või töötaja edastab Eesti vanglas kinni peetava isiku dokumendi väljaandmise taotluse Politsei- ja Piirivalveametile, kontrollib tema isikusamasust ning võib võtta temalt biomeetrilised andmed, kui:

1) taotlus on põhjendatud;

2) isik vajab vanglas viibimise ajal dokumenti;

3) isiklik pöördumine Politsei- ja Piirivalveametisse on nõutav, kuid isikul ei ole võimalik seda teha.“;

19) paragrahvi 11⁵ täiendatakse lõigetega 4¹–4³ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kinnipidamisasutuse volitatud ametnik või töötaja võtab Eesti vanglas kinni peetavalt isikult käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel biomeetrilised andmed käesoleva seaduse § 15 lõike 6 alusel kehtestatud korras.

(4²) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel võetud biomeetrilised andmed kantakse andmekogusse ABIS.

(4³) Kui kinnipidamisasutuse volitatud ametnik või töötaja ei saa tehnilisel põhjusel võtta Eesti vanglas kinni peetavalt isikult käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel biomeetrilisi andmeid, võtab need Politsei- ja Piirivalveamet vanglas.“;

20) paragrahvi 11⁵ lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

21) paragrahvi 11⁵ lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Politsei- ja Piirivalveamet võtab Eesti vanglas kinni peetava isiku dokumendi väljaandmise taotluse vastu juhul, kui kinnipidamisasutuse volitatud ametnik või töötaja lisab sellele kinnituse, mis tõendab isiku põhjendatud vajadust dokumenti taotleda.“;

22) paragrahvi 11⁷ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Dokumendi taotlus jäetakse läbi vaatamata, kui isik ei läbi Politsei- ja Piirivalveameti nõudmisel käesoleva seaduse § 9² lõike 6¹ punktis 1 nimetatud DNA-ekspertiisi 90 päeva jooksul.“;

23) paragrahvi 12¹ lõikest 2¹ jäetakse välja sõnad „dokumendi taotlemisel“;

24) paragrahvi 12¹ lõige 2² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2²) Dokumendi taotleja soovil võib selle väljaandja toimetada dokumendi kätte turvalise teenuse osutaja vahendusel. Turvalise teenuse osutaja määrab kindlaks dokumendi väljaandja. Turvalise teenuse kulud kannab dokumendi taotleja.“;

25) paragrahvi 12¹ lõikes 2⁴ asendatakse sõnad „posti teel“ sõnadega „turvalise teenuse osutaja vahendusel“;

26) paragrahvi 12¹ täiendatakse lõikega 2⁶ järgmises sõnastuses:

„(2⁶) Kui dokumendi väljaandja ei nõua, et selle taotleja ilmuks dokumendi väljastamiseks isiklikult selle väljaandja asukohta või Eesti välisesindusse, kontrollitakse dokumendi taotleja isikusamasust dokumenti kantud digitaalset tuvastamist või digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi kaudu.“;

27) paragrahvi 12¹ lõigetes 3 ja 4 asendatakse läbivalt arv „15“ arvuga „18“;

28) paragrahvi 13 lõikest 1² jäetakse välja sõnad „peatamine või“;

29) paragrahvi 13 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Dokumendi väljastaja muudab kehtetuks tunnistatud dokumendi kasutamiskõlbmatuks, kui dokumendi taotleja selle uue dokumendi väljastamisel esitab.“;

30) paragrahvi 13¹ tekstis, § 14 lõikes 4 ja § 17 lõike 3 punktis 3 asendatakse sõnad „väljaandnud asutus“ sõnaga „väljaandja“ vastavas käändes;

31) paragrahvi 14 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui dokumenti kantud andmed on muutunud, peab dokumendi kasutaja taotlema uue dokumendi ühe kuu jooksul andmete muutumisest arvates.“;

32) paragrahvi 14 lõikes 2 ja § 25 lõikes 2 asendatakse sõnad „väljaandnud valitsusasutus“ sõnaga „väljaandja“ vastavas käändes;

33) paragrahvi 14 lõiked 3 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

34) paragrahvi 14 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) E-residendi digitaalse isikutunnistuse kasutaja teavitab selle väljaandjat oma kontaktandmete muutumisest.“;

35) paragrahvi 15² lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „edaspidi“ sõnadega „käesolevas paragrahvis“;

36) paragrahvi 15² lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Andmekogu pidamise eesmärgi täitmiseks töödeldakse Euroopa Liidu õigusaktis, välislepingus, seaduses või määruses sätestatud ülesande täitmisel isiku tuvastamise kohta, käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 sätestatud dokumendi väljaandmise või kehtetuks tunnistamise ning selle dokumendi taotleja või kasutaja kohta ning sellises menetluses antud haldusakti ja sooritatud toimingute kohta järgmisi andmeid:

1) taotleja ja kasutaja üldandmed;

2) taotleja ja kasutaja sünnikoht, rahvus ja dokumendi andmed;

3) kasutaja sünnitunnistuse ja Eesti kodakondsust tõendava dokumendi andmed;

- 4) taotleja ja kasutaja biomeetrilised andmed või andmed biomeetriliste andmete võtmise võimatuse kohta;
- 5) taotleja ja kasutaja hariduse andmed;
- 6) taotleja ja kasutaja tervise seisundi andmed;
- 7) taotleja ja kasutaja vanema üldandmed ja sünnikoht;
- 8) taotleja ja kasutaja esindaja üldandmed ja esindusõiguse andmed;
- 9) välismaalasest taotleja elamisloa, elamisõiguse või muu Eestis viibimise loa või staatuse andmed;
- 10) välismaalasest taotleja elulookirjeldus;
- 11) ajutise reisidokumendi taotlemise korral riik, kuhu taotleja lahkub, ja lahkumise põhjus;
- 12) välismaalasest taotleja ettevõtluse andmed;
- 13) välismaalasest taotleja karistatuse ja süüteo menetluse andmed;
- 14) välismaalasest taotlejaga seotud ettevõtja andmed;
- 15) taotlemise eesmärk ja plaanitava tegevuse kirjeldus ning taotlemise põhjendus;
- 16) välismaalasest taotleja isikliku ja temaga seotud ettevõtja pangakonto ja makseasutuse konto andmed ning andmed virtuaalvääringu kasutamise kohta;
- 17) välismaalasest taotleja terrorismi, rahapesu või majandus- või küberkuriteo kahtluse ja sanktsiooni andmed;
- 18) taotlejale viisa andmisest keeldumise ja sissesõidukeelu kohaldamise andmed;
- 19) välismaalasest taotleja ajateenistuses, relvajõududes, kaadrisõjaväelasena või luure- või julgeolekuteenistuses teenimise ja töötamise andmed, väljaspool Eestit sõjaväelises operatsioonis osalemise andmed ning riiklikus või mitteriiklikus relvastatud organisatsioonis või üksuses teenimise andmed;
- 20) välismaalasest taotleja ühiskondlikusse organisatsiooni kuulumise andmed;
- 21) välismaalasest taotleja terroriorganisatsiooni kuulumise andmed;
- 22) taotluse esitamise põhjus ja viis ning taotlusele lisatud dokumendi ja riigilõivu andmed;
- 23) Eesti välisesinduse andmed, kui taotlus esitati Eesti välisesinduses;
- 24) väljaantud dokumendi andmed;
- 25) taotleja kirjalik kinnitus dokumendi väljastamise kohta;
- 26) menetlustoimingu ja otsuse andmed ning otsuse vaidlustamise andmed.“;

37) paragrahvi 15² lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötleja ülesanded;
- 5) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

38) paragrahvi 15² täiendatakse lõikega 5² järgmises sõnastuses:

„(5²) Käesoleva seaduse alusel andmekogusse kantud andmeid säilitatakse kuni 75 aastat. Andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja andmekogu põhimääruses. Eesti kodaniku dokumendi väljaandmise esmakordse taotlemise andmeid säilitatakse alaliselt.“;

39) paragrahvi 15⁴ lõike 5 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

40) paragrahvi 15⁴ lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötleja ülesanded;
- 5) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

41) paragrahvi 15⁴ täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Käesoleva seaduse alusel andmekogusse ABIS kantud andmeid säilitatakse kuni 75 aastat andmekogusse ABIS kandmisest arvates. Andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja andmekogu ABIS põhimääruses.“;

42) paragrahvi 16 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Kui dokument ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 sätestatud nõuetele dokumendi väljaandja tõttu, antakse dokumendi kasutajale välja sama kehtivusajaga uus dokument. Politsei- ja Piirivalveamet võib võtta uue dokumendi väljaandmiseks selle kasutajalt biomeetrilised andmed, kui:

- 1) nõuetele mittevastava dokumendi taotlemisel võetud biomeetrilisi andmeid ei ole võimalik töödelda või
- 2) dokumendi kasutaja soovib anda biomeetrilised andmed uuesti.“;

43) paragrahvi 17 täiendatakse lõikega 3² järgmises sõnastuses:

„(3²) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud tõendit ei anta, kui dokumendi kasutaja esitab dokumendi selle kehtivuse kontrollimiseks dokumendi väljaandjale.“;

44) paragrahvi 18¹ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui teenuseosutaja kontrollib dokumendi kasutaja isikusamasust tema isiklikul ilmumisel teenuseosutaja asukohta, võrreldes dokumendi kasutajat dokumendiandmetega, mis on saadud riikliku mobiilirakenduse vahendatud kontrollpäringuga, on see samaväärne käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase isikusamasuse kontrollimisega.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõiget 1¹ ei kohaldata dokumendi taotlemise ja väljastamise korral.“;

45) paragrahvi 20 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Isikutunnistuse ja sellele kantud digitaalsete andmete kehtivusaeg on samad. Kui isikutunnistusele kantud digitaalsete andmete kehtivus lõpetatakse, ei ole see isikutunnistuse kehtivuse lõppemise alus.“;

46) paragrahvi 20¹ lõige 2 ning § 20⁴ lõiked 6 ja 8 tunnistatakse kehtetuks;

47) paragrahvi 20⁵ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) E-residendi digitaalne isikutunnistus käesoleva seaduse tähenduses on digitaalne dokument, mis antakse välja välisriigi kodanikule, kellel ei ole ja kes ei taotle e-residendi digitaalse isikutunnistusega samal ajal käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktis 1 või 1² nimetatud kehtivat dokumenti.“;

48) paragrahvi 20⁶ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) E-residendi digitaalse isikutunnistuse taotlus tagastatakse läbi vaatamata, kui taotleja on kõrgema rahapesu- või terrorismi rahastamise riskiga riigi või sellise riigi kodanik, millega puudub Eestil justits-, julgeoleku- või õiguskaitsealane koostöösuhe, välja arvatud juhul, kui taotlejale kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõike 1² alusel kehtestatud erisusi.

(1²) Kõrgema rahapesu- või terrorismi rahastamise riskiga riikide ja Eestiga justits-, julgeoleku- või õiguskaitsealase koostöösuhteta riikide loetelu ning nende riikide kodanikele e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmise erisused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

49) paragrahvi 20⁶ lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

50) paragrahvi 20⁷ lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) E-residendi digitaalse isikutunnistuse taotlus esitatakse isiklikult Politsei- ja Piirivalveameti iseteeninduses.“;

51) paragrahvi 20⁸ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) E-residendi digitaalse isikutunnistuse kasutamise üle teostavad riiklikku järelevalvet oma pädevuse piires:

- 1) Politsei- ja Piirivalveamet;
- 2) Kaitsepolitseiamet;
- 3) Rahapesu Andmebüroo;
- 4) Maksu- ja Tolliamet.“;

52) paragrahvi 20⁸ täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Rahapesu Andmebüroo võib riiklikus järelevalves töödelda e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmise menetluses kogutud andmeid ja e-residendi digitaalse isikutunnistuse kasutamise andmeid, et täita rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 54 lõike 1 punktis 1 sätestatud ülesannet.“;

53) paragrahvi 20⁸ lõikest 3 jäetakse välja sõnad „või kehtivuse peatamise“;

54) paragrahvi 20¹² pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 20¹². E-residendi digitaalse isikutunnistuse taotleja isiku tuvastamise ja isikusamasuse kontrollimise erisused

(1) E-residendi digitaalse isikutunnistuse taotleja ilmub isiklikult isiku tuvastamiseks või isikusamasuse kontrollimiseks isikutunnistuse väljaandja asukohta või Eesti välisesindusse isikutunnistuse väljaandmise menetluses või isikutunnistuse väljastamisel.“;

55) paragrahvi 20¹² täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui e-residendi digitaalse isikutunnistuse taotleja on alla 15-aastane, ilmub ta isiklikult koos seadusliku esindajaga isiku tuvastamiseks või isikusamasuse kontrollimiseks isikutunnistuse väljaandja asukohta või Eesti välisesindusse isikutunnistuse väljaandmise menetluses või isikutunnistuse väljastamisel.“;

56) paragrahvi 20¹² lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Et hoida ära e-residendi digitaalse isikutunnistuse väärkasutust ning kaitsta e-residendi õigusi ja huve, võib isikutunnistuse väljaandja nõuda, et e-resident ilmuks isiklikult väljaandja asukohta või Eesti välisesindusse.“;

57) paragrahvi 20¹² lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

58) paragrahvi 20¹⁵ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Diplomaatilise isikutunnistuse taotleja ilmub selle väljastamiseks isiklikult selle väljaandja asukohta. Alla 15-aastase või piiratud teovõimega täisealise isiku diplomaatiline isikutunnistus väljastatakse tema seaduslikule esindajale. 15–17-aastase isiku diplomaatilise isikutunnistuse võib väljastada tema seaduslikule esindajale.“;

59) paragrahvi 27 lõikest 3 jäetakse välja sõnad „või tõendama, et nimetatud nõusolekut ei ole võimalik saada“;

60) paragrahvi 27 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud kodakondsusriigi pädeva ametiasutuse nõusolekut ei pea esitama välisriigi kodanik, kes on täiendava kaitse saaja välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 4 lõike 3 tähenduses.“;

61) paragrahvi 34³ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Elamisloakaardi ja sellele kantud digitaalsete andmete kehtivusaeg on samad. Kui elamisloakaardile kantud digitaalsete andmete kehtivusaeg lõpetatakse, ei ole see elamisloakaardi kehtivuse lõppemise alus.“;

62) paragrahvi 35 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Tagasipöördumistunnistuse taotlejat ei daktüloskopeerita.“;

63) paragrahvi 36¹ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Tagasipöördumise loa taotlejat ei daktüloskopeerita.“;

64) paragrahvi 36⁴ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Euroopa Liidu tagasipöördumistunnistuse taotlejat ei daktüloskopeerita.“.

§ 2. Kodakondsuse seaduse muutmine

Kodakondsuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2¹ pealkirjas asendatakse sõna „ja“ sõnaga „või“;

2) paragrahvi 2¹ lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „edaspidi“ sõnadega „käesolevas paragrahvis“;

3) paragrahvi 2¹ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Andmekogu pidamise eesmärgi täitmiseks töödeldakse Euroopa Liidu õigusaktis, välislepingus, seaduses või määruses sätestatud ülesande täitmisel Eesti kodakondsuse taotlemise, taastamise või kaotamise menetluses kogutud ning sellises menetluses antud haldusakti ja sooritatud toimingu kohta järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed;
- 2) isiku sünnikoht;
- 3) isiku foto või näokujutis;
- 4) isiku perekonnaseisuandmed;
- 5) isiku hariduse andmed;
- 6) isiku töötamise andmed;
- 7) isiku tervise seisundi andmed;
- 8) isiku karistatuse andmed;
- 9) isiku maksuvõla andmed;
- 10) isiku välisriigi kodakondsus, mille ta on omandanud või mida ta taotleb, Eesti kodakondsusest loobumise või vabastamise põhjus ning senisest kodakondsusest vabastamise ja välisriigi kodakondsuse saamise andmed;
- 11) Eestis sündinud isiku vanema Eestisse elama asumise aeg ja asjaolud;
- 12) isiku Eestisse elama asumise aeg ja asjaolud ning koos temaga Eestisse saabunud isiku üldandmed;
- 13) isiku lähedase sugulase üldandmed, sünnikoht ja seos isikuga;
- 14) andmed isiku seose kohta välisriigi sõjaväe-, luure- või julgeolekuorganisatsiooniga;
- 15) rahvusvahelise kaitse saaja rahvusvahelise kaitse saamist tõendava dokumendi andmed ja andmed selle kohta, et olukord rahvusvahelise kaitse saaja päritoluriigis ei ole muutunud;
- 16) isiku seadusliku esindaja üldandmed ja sünnikoht;
- 17) menetlustoimingute ja otsuste andmed.“;

4) paragrahvi 2¹ lõike 4 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 2¹ lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmete juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

6) paragrahvi 2¹ täiendatakse lõikega 5² järgmises sõnastuses:

„(5²) Andmekogu andmeid võib säilitada alaliselt. Andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja andmekogu põhimääruses.“;

7) paragrahvi 2⁴ lõike 6 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahvi 2⁴ lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

9) paragrahvi 2⁴ täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Käesoleva seaduse alusel andmekogusse ABIS kantud andmeid säilitatakse alaliselt.“.

§ 3. Konsulaarseaduse muutmine

Konsulaarseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 lõikeid 1, 3¹, 4 ja 5 ning § 75¹ teksti täiendatakse pärast sõna „ametitoimingute“ sõnadega „ja diplomaatiliste passide“;

2) paragrahvi 12¹ lõike 6 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 12¹ lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

4) paragrahvi 12¹ täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Käesoleva seaduse alusel andmekogusse ABIS kantud andmeid säilitatakse neli kuud isikut tõendava dokumendi taotluse Politsei- ja Piirivalveametile edastamisest arvates.“;

5) paragrahvi 32 lõikest 1 ja § 37 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „või aukonsul“;

6) paragrahvi 32 lõike 2 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahvi 46 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Eesti Vabariigi välisesindus võib välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti kohaselt esindada teist Schengeni konventsiooni liikmesriiki tema nimel viisataotluse läbivaatamisel ja selle kohta otsuse tegemisel. Schengeni konventsiooni liikmesriigi välisesindus võib välislepingu või

Euroopa Liidu õigusakti kohaselt esindada Eestit tema nimel viisataotluse läbivaatamisel ja selle kohta otsuse tegemisel.“;

8) paragrahvi 48 pealkirjast jäetakse välja sõnad „taotluse edastamine ning digitaalse isikutunnistuse“;

9) paragrahvi 48 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 48 lõikest 2 jäetakse välja sõnad „ja välismaalasele“;

11) paragrahvi 70 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Konsulaarametnik edastab isiku või ametiasutuse kirjalikul taotlusel dokumendi Eesti või välisriigi ametiasutusele, kui:

1) selleks on põhjendatud vajadus;

2) välislepingu või seadusega ei ole nähtud ette teistsugust dokumendi edastamise korda.“.

§ 4. Kriminaalmenetluse seadustiku § 109² muutmine

Kriminaalmenetluse seadustiku §-s 109² tehakse järgmised muudatused:

1) lõike 4 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

2) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

1) andmeandjad;

2) täpne andmekoosseis;

3) andmekogudevaheline andmevahetus;

4) vastutava töötleja ülesanded;

5) volitatud töötleja ja tema ülesanded;

6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;

7) muud korralduslikud küsimused.“;

3) paragrahvi täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Andmekogu ABIS andmeid säilitatakse kuni 75 aastat andmekogusse ABIS kandmisest arvates. Andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja andmekogu ABIS põhimääruses.“.

§ 5. Politsei ja piirivalve seaduse muutmine

Politsei ja piirivalve seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 3. peatüki 2. jagu täiendatakse §-ga 19² järgmises sõnastuses:

„§ 19². Piirikontrolli andmekogu biomeetriliste andmete töötlemine

(1) Piirikontrolli andmekogus töödeldakse isiku daktüloskopeerimisel või näokujutise võtmisel saadud biomeetrilisi andmeid.

(2) Isiku tuvastamiseks või isikusamasuse kontrollimiseks võrreldakse automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu (edaspidi *andmekogu ABIS*) kaudu piirikontrolli andmekogu biomeetrilisi andmeid.

(3) Piirikontrolli andmekogu biomeetrilisi andmeid võib isikut tõendavate dokumentide seaduse § 15⁵ tähenduses isiku tuvastamiseks või isikusamasuse kontrollimiseks võrrelda andmekogu ABIS biomeetriliste andmetega.

(4) Piirikontrolli andmekogu biomeetrilised andmed kustutatakse piirikontrolli andmekogust ja andmekogust ABIS pärast isiku piiriületuse kohta otsuse tegemist.“;

2) seaduse 3. peatüki 6. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„6. jagu
Andmekogu ABIS“;**

3) paragrahvi 25⁷ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 25⁷. Andmekogu ABIS“;

4) paragrahvi 25⁷ lõikes 1 asendatakse sõnad „Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu (edaspidi *andmekogu ABIS*)“ sõnadega „Andmekogu ABIS“;

5) paragrahvi 25⁷ täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“.

§ 6. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) 2. peatüki 3. jagu täiendatakse §-ga 15¹ järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Riigilõivu tagastamata jätmine

Riigilõivu ei tagastata järgmistel juhtudel:

- 1) e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmise taotlus jäetakse läbi vaatamata;
- 2) riigilõiv on tasutud käesoleva seaduse § 271 lõike 4, § 272 lõike 20 või § 273 lõike 8 alusel ja taotleja soovib muuta isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotluses märgitud väljastuskohta pärast väljaantud dokumendi sinna saatmist.“;

2) paragrahvi 271 lõike 4 teine lause ja § 272 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 272 lõikest 6 jäetakse välja sõnad „ja välisesinduses 130 eurot“;

4) paragrahvi 272 lõige 20 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(20) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11 või 13 nimetatud dokumendi välisesinduses või aukonsuli kaudu väljastamise eest tasutakse dokumendi taotlemisel riigilõivu 20 eurot.“;

5) paragrahvi 272 lõikest 20 jäetakse välja arv „6,“;

6) paragrahvi 273 lõike 8 teine lause tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Vangistuseseaduse § 5⁵ muutmine

Vangistuseseaduse §-s 5⁵ tehakse järgmised muudatused:

1) lõike 4 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

2) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötleja ülesanded;
- 5) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

3) paragrahvi täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Andmekogu ABIS andmeid säilitatakse kuni 75 aastat andmekogusse ABIS kandmisest arvates. Andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja andmekogu ABIS põhimääruses.“.

§ 8. Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 13⁷ muutmine

Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse §-s 13⁷ tehakse järgmised muudatused:

1) lõike 6 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

2) lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötleja ülesanded;
- 5) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“.

§ 9. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmise

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 7 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Lahkumisettekirjutus tehakse lahkumiseks käesoleva seaduse §-s 17 nimetatud vastuvõtvasse riiki.“;

2) paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui lahkumisettekirjutus tehakse lahkumiseks kolmandasse riiki, peab välismaalane lahkuma lisaks Eestile teisest Schengeni konventsiooni või Euroopa Liidu liikmesriigist.“;

3) paragrahvi 15 pealkirja täiendatakse pärast sõna „kindlakstegemiseks“ sõnadega „ja väljasõidukohustusega välismaalase kinnipidamine“;

4) paragrahvi 15 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „ning selgitada välja tema kinnipidamise vajalikkus käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatud alusel“;

5) paragrahvi 15 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „langenud“ sõnadega „ja ei ole tekkinud muud kinnipidamise alust“;

6) paragrahvi 15 lõikes 4 asendatakse sõnad „mille põhjal saaks kohus hinnata välismaalase kinnipidamise põhjendatust käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatud alusel“ sõnadega „et kontrollida tema Eestisse saabumise ja Eestis viibimise seaduslikke aluseid“;

7) paragrahvi 15 täiendatakse lõigetega 4¹ ja 4² järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kui on tehtud kindlaks, et välismaalane viibib Eestis viibimisaluseti, võib Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet pidada ta kuni 48 tunniks kinni, kui esineb käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatud alus ja on täidetud lõike 1¹ tingimused.“

(4²) Kui viibimisaluseti välismaalast on vaja käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatud alust ja lõike 1¹ tingimusi arvestades pidada kinni kauem kui 48 tundi, taotleb Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet halduskohtult loa pidada välismaalast kinni kuni kaks kuud §-s 23 sätestatud korras.“;

8) paragrahvi 15⁴ lõikes 3 asendatakse sõnad „kohus saaks hinnata välismaalase kinnipidamise põhjendatust käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatud alusel“ sõnadega „kontrollida tema Eestisse saabumise ja Eestis viibimise seaduslikke aluseid“;

9) paragrahvi 15⁴ täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kui on tehtud kindlaks, et välismaalane viibib Eestis viibimisaluseti, kohaldatakse tema kinnipidamisele käesoleva seaduse § 15 lõikeid 4¹ ja 4².“;

10) paragrahvi 15⁴ lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 33 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „riikliku registri“ sõnadega „(edaspidi käesolevas paragrahvis *register*)“;

12) paragrahvi 33 lõikes 2 asendatakse sõnad „Sissesõidukeeldude riikliku registri“ sõnadega „Registri pidamise“;

13) paragrahvi 33 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Registri pidamise eesmärgi täitmiseks töödeldakse Euroopa Liidu õigusaktis, välislepingus, seaduses või määruses sätestatud ülesande täitmisel sissesõidukeeldu kohaldamise, kehtivusaja muutmise või peatamise menetluses kogutud ning sellises menetluses antud haldusakti ja sooritatud toimingu kohta järgmisi andmeid:

- 1) välismaalase üldandmed;
- 2) välismaalase sünniaeg ja -koht ning isikut tõendava dokumendi andmed;
- 3) välismaalase eriline ja objektiivne muutumatu füüsiline tundemärk;
- 4) teave, kas välismaalane on relvastatud, on vägivaldne, hoiab õigusemõistmisest kõrvale või on põgenenud, on suitsiidne, kujutab endast ohtu rahvatervisele või on seotud tegevusega, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.03.2017, lk 6–21), artiklites 3–14;
- 5) andmed sissesõidukeeldu käsitleva hoiatusteate kohta, mis kantakse Schengeni infosüsteemi;
- 6) teave, kas välismaalane on Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliige või muu isik, kellel on vaba liikumise õigus, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1861, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist piirikontrolli valdkonnas ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ja määrust (EÜ) nr 1987/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006 (ELT L 312, 07.12.2018, lk 14–55), artiklis 26;
- 7) teave, kas riiki sisenemise ja riigis viibimise keelu otsus põhineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1861 artikli 24 lõike 1 punktis b osutatud sissesõidukeelul või lõike 2 punktis a osutatud varasemal süüdimõistmisel, punktis b osutatud tõsisel julgeolekuohul või punktis c osutatud riiki sisenemist ja seal viibimist käsitleva Euroopa Liidu või riikliku õiguse täitmisest kõrvalehoidmisel või artiklis 25 osutatud piiraval meetmel;
- 8) välismaalase süüteo andmed;
- 9) välismaalase foto ja näokujutis;
- 10) välismaalase daktüloskoopilised andmed;
- 11) sissesõidukeeldu kohaldamise ja rakendamise andmed;
- 12) menetlustoimingu ja otsuse andmed ning otsuse vaidlustamise andmed.“;

14) paragrahvi 33 lõikest 7 jäetakse välja sõnad „ning volitatud töötaja määratakse registri põhimääruses“;

15) paragrahvi 33 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Registri põhimääruses sätestatakse registri pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmete juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

16) paragrahvi 33 täiendatakse lõigetega 8¹ ja 8² järgmises sõnastuses:

„(8¹) Registri andmeid säilitatakse järgmiselt:

- 1) alalise sissesõidukeelu andmed – 75 aastat välismaalase sünmist arvates;
- 2) tähtajalise sissesõidukeelu andmed – aktiivselt kuni kümme aastat tähtajalise sissesõidukeelu lõppemisest arvates ja arhiiviosas kuni 40 aastat.

(8²) Tähtajalise sissesõidukeelu andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja registri põhimääruses.“;

17) paragrahvi 33¹ lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist piirikontrolli valdkonnas ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ja määrust (EÜ) nr 1987/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006 (ELT L 312, 07.12.2018, lk 14–55)“;

18) paragrahvi 33¹⁴ lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „andmekogu“ sõnadega „(edaspidi käesolevas paragrahvis *andmekogu*)“;

19) paragrahvi 33¹⁴ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Andmekogu pidamise eesmärgi täitmiseks töödeldakse Euroopa Liidu õigusaktis, välislepingus, seaduses või määruises sätestatud ülesande täitmisel Eestis seadusliku aluseta viibiva või viibinud välismaalase Eestis viibimise või Eestist lahkumise kohustuse täitmise ga seotud menetluses kogutud ning sellises menetluses antud haldusakti ja sooritatud toimingu kohta järgmisi andmeid:

- 1) välismaalase üldandmed;
- 2) välismaalase isanimi, sünniaeg ja -koht, rahvus ning usulise kuuluvuse andmed;
- 3) välismaalase isikut tõendava dokumendi andmed;
- 4) välismaalase keeleoskuse ja hariduse andmed;
- 5) välismaalase perekonnaseisundandmed;
- 6) välismaalase päritolu- ja transiidiriigis viibimise ning nendest riikidest lahkumise andmed;
- 7) välismaalase Eestisse saabumise andmed;
- 8) välismaalase süüteo andmed;
- 9) välismaalase foto ja näokujutis;
- 10) välismaalase daktüloskoopilised andmed;
- 11) välismaalase erivajaduse andmed;
- 12) välismaalase eriline ja objektivne muutumatu füüsiline tundemärk;
- 13) välismaalase isiku, sealhulgas tema vanuse tuvastamise viisi andmed;
- 14) välismaalase seadusliku esindaja üldandmed;
- 15) välismaalase perekonnaliikme ja lähedase sugulase üldandmed, sünnikoht, perekonnaseisundandmed ja seos välismaalasega;
- 16) välismaalase ajateenistuses, relvajõududes, kaadrisõjaväelasena või luure- või julgeolekuteenistuses teenimise ja töötamise andmed, väljaspool Eestit sõjaväelises operatsioonis osalemise andmed ning riiklikus või mitteriiklikus relvastatud organisatsioonis või üksuses teenimise andmed;
- 17) välismaalasele tehtud lahkumisettekirjutuse ning sellega koos kohaldatud sissesõidukeelu ja järelevalvemeetme andmed;
- 18) välismaalasele tehtud seadustamisettekirjutuse ja sellega koos kohaldatud järelevalvemeetme andmed;
- 19) välismaalasega sõlmitud Eestist lahkumise kokkuleppe andmed;
- 20) välismaalase kinnipidamise ja kinnipidamisest vabastamise andmed;
- 21) välismaalase tervisekontrolli ja riskihindamise andmed;
- 22) teave, kas välismaalane on relvastatud, on vägivaldne, hoiab õigusemõistmisest kõrvale või on põgenenud, on suitsiidne, kujutab endast ohtu rahvatervisele või on seotud tegevusega, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/541 artiklites 3–14;

- 23) andmed välismaalase tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate kohta, mis kantakse Schengeni infosüsteemi;
- 24) välismaalase suhtes riikliku järelevalve meetme, turvaabinõu või vahetu sunni vahendi kohaldamise andmed;
- 25) välismaalase distsiplinaarkaristuse andmed;
- 26) välismaalase väljasaatmise ja üleandmise andmed;
- 27) välismaalase väljasõidukohustuse sundtäitmise ja kinnipidamiskeskuses kinnipidamise kulude andmed;
- 28) menetlustoimingu ja otsuse andmed ning otsuse vaidlustamise andmed.“;

20) paragrahvi 33¹⁴ lõikest 6 jäetakse välja sõnad „ning volitatud töötaja määratakse andmekogu põhimääruses“;

21) paragrahvi 33¹⁴ lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmete juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

22) paragrahvi 33¹⁴ täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Andmekogu andmeid säilitatakse aktiivselt kuni kümme aastat välismaalase lahkumiskohustuse täitmisest arvates ja arhiiviosas kuni 40 aastat. Andmete võib sätestada lühema säilitustähtaja andmekogu põhimääruses.“;

23) paragrahvi 33¹⁵ lõike 6 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

24) paragrahvi 33¹⁵ lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmete juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

25) paragrahvi 33¹⁵ lõige 7¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7¹) Käesoleva seaduse alusel andmekogusse ABIS kantud andmeid säilitatakse järgmiselt:

- 1) alalise sissesõidukeelu andmed – 75 aastat välismaalase sünnist arvates;
- 2) tähtjalise sissesõidukeelu andmed – aktiivselt kuni kümme aastat tähtjalise sissesõidukeelu lõppemisest arvates ja arhiiviosas kuni 40 aastat;
- 3) Eestis viibimise ja Eestist lahkumise kohustuse täitmisega seotud andmed – aktiivselt kuni kümme aastat välismaalase lahkumiskohustuse täitmisest arvates ja arhiiviosas kuni 40 aastat.“;

26) paragrahvi 33¹⁵ täiendatakse lõikega 7² järgmises sõnastuses:

„(7²) Käesoleva paragrahvi lõike 7¹ punktides 2 ja 3 nimetatud andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja andmekogu ABIS põhimääruses.“.

§ 10. Väärteomenetluse seadustiku § 31⁶ muutmine

Väärteomenetluse seadustiku §-s 31⁶ tehakse järgmised muudatused:

1) lõike 4 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

2) lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Andmekogu ABIS põhimääruses sätestatakse andmekogu ABIS pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmeandjad;
- 2) täpne andmekoosseis;
- 3) andmekogudevaheline andmevahetus;
- 4) vastutava töötaja ülesanded;
- 5) volitatud töötaja ja tema ülesanded;
- 6) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

3) paragrahvi täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Andmekogu ABIS andmeid säilitatakse kuni 75 aastat andmekogusse ABIS kandmisest arvates. Andmetele võib kehtestada lühema säilitustähtaja andmekogu ABIS põhimääruses.“.

§ 11. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 6 punkt 5 jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 2, 4, 5, 10, 13, 28, 49 ja 53 jõustuvad 2025. aasta 15. novembril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punkt 26 jõustub 2026. aasta 1. juunil.

(4) Käesoleva seaduse § 1 punkt 3 jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2024

Algatab Vabariigi Valitsus 2024